

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΤΗΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ
ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Ο τρίτος κύκλος σπουδών περιλαμβάνει την εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής και ολοκληρώνεται με την απονομή Διδακτορικού Τίτλου. Οργανώνεται στα Τμήματα του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, αυτοδύναμα ή μη, και οι Διδακτορικοί Τίτλοι απονέμονται από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

Ο παρών Κανονισμός Διδακτορικών Σπουδών συμπληρώνει τις διατάξεις του ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΣΤ΄ [ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΚΑΙ ΤΡΙΤΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ] του Ν. 4485/4-8-2017 (Α΄114): «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις», αποτελεί πλαίσιο λειτουργίας των Διδακτορικών Σπουδών στο Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης της Παιδαγωγικής Σχολής και έχει καταρτιστεί με απόφαση της Συνέλευσης (συνεδρίαση με αριθμό 07/21.12.2017) του οικείου Τμήματος (άρθρο 45 του Ν.4485/2017).

Οι διδακτορικές σπουδές προσφέρονται δωρεάν (άρθρο 40 παρ.3 του Ν.4485/2017).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρο 1: Στόχος των Διδακτορικών Σπουδών	1
Άρθρο 2. Όργανα για τη διοίκηση, οργάνωση, λειτουργία και αξιολόγηση των Διδακτορικών Σπουδών	1
Άρθρο 3. Κριτήρια και Διαδικασία Επιλογής Υποψηφίων Διδακτόρων (εφεξής ΥΔ)	1
Άρθρο 4 Χρονική διάρκεια	4
Άρθρο 5 Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών (ΠΔΣ)	4
Άρθρο 6 Δικαιώματα και Υποχρεώσεις Υποψηφίων Διδακτόρων.....	5
Άρθρο 7 Συμμετοχή ΥΔ στην εκπαιδευτική διαδικασία	6
Άρθρο 8 Επίβλεψη ΔΔ	6
Άρθρο 9 Εκπόνηση Διδακτορικών Διατριβών με Συνεπίβλεψη	7
Άρθρο 10 Επιμερισμός των ΥΔ σε Τομείς του Τμήματος / Υπότροφοι.....	8
Άρθρο 11 Συγγραφή, υποστήριξη και αξιολόγηση της ΔΔ	8
Άρθρο 11 Αναγόρευση και Καθομολόγηση Διδακτόρων	9
Άρθρο 13 Τύπος Διδακτορικού Διπλώματος	10
Άρθρο 14 Λογοκλοπή	10
Άρθρο 15: Λόγοι Διαγραφής	10
Άρθρο 16 Μεταβατικές διατάξεις.....	11

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΟΔΗΓΟΣ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗΣ ΔΙΑΤΡΙΒΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΑΙΤΗΣΗ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗΣ ΔΙΑΤΡΙΒΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΕΤΗΣΙΩΝ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΩΝ ΠΡΟΟΔΟΥ

Άρθρο 1: Στόχος των Διδακτορικών Σπουδών

Οι Διδακτορικές Σπουδές του Τμήματος Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης της Παιδαγωγικής Σχολής του ΑΠΘ αποσκοπούν στην προαγωγή της γνώσης και της πρωτότυπης επιστημονικής έρευνας και οδηγούν στην απόκτηση Διδακτορικού Διπλώματος .

Το Διδακτορικό Δίπλωμα αποτελεί ακαδημαϊκό τίτλο, ο επιστημονικός και ερευνητικός χαρακτήρας της διδακτορικής διατριβής πιστοποιείται με την εκπόνηση πρωτότυπης επιστημονικής έρευνας και την ουσιαστική συνεισφορά του/της κατόχου του στην εξέλιξη της επιστήμης και της γνώσης στον αντίστοιχο επιστημονικό κλάδο. Οι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος του Τμήματος προορίζονται να στελεχώσουν το ερευνητικό, επιχειρηματικό και ακαδημαϊκό δυναμικό της Ελλάδας και του εξωτερικού. Παράλληλα, οι Διδακτορικές Σπουδές αποτελούν πηγή ακαδημαϊκού κύρους και αναγνώρισης σε εθνικό και διεθνές επίπεδο και συμβάλλουν στην αναβάθμιση της ερευνητικής παραγωγής.

Άρθρο 2. Όργανα για τη διοίκηση, οργάνωση, λειτουργία και αξιολόγηση των Διδακτορικών Σπουδών

Αρμόδια Όργανα για τη διοίκηση, οργάνωση και λειτουργία των διδακτορικών σπουδών είναι:

- I. Η Σύγκλητος.
- II. Το Πρυτανικό Συμβούλιο.
- III. Η Συνέλευση του οικείου Τμήματος.
- IV. Η Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή του οικείου Τμήματος, αρμόδια για να εξετάζει τις αιτήσεις των υποψηφίων διδακτόρων (3ΕΕ).
- V. Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή (3ΣΕ).
- VI. Επταμελής εξεταστική επιτροπή για την κρίση της διδακτορικής διατριβής (7ΕΕ).
- VII. Η Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή (ΕΣΕ)

Άρθρο 3. Κριτήρια και Διαδικασία Επιλογής Υποψηφίων Διδακτόρων (εφεξής ΥΔ)

Οι υποψήφιοι/ιες που ενδιαφέρονται για εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής (εφεξής ΔΔ) στο Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης πρέπει να πληρούν τις κάτωθι τυπικές προϋποθέσεις:

- Να είναι πτυχιούχοι ΑΕΙ (Πανεπιστημίων ή ΤΕΙ) της ημεδαπής ή αναγνωρισμένου ως ισότιμου ιδρύματος της αλλοδαπής.
- Να είναι κάτοχοι Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) ΑΕΙ της ημεδαπής ή αναγνωρισμένου ως ισότιμου ιδρύματος της αλλοδαπής ή να είναι κάτοχοι ενιαίου και αδιάσπαστου τίτλου σπουδών μεταπτυχιακού επιπέδου κατά το άρθρο 46 του Ν. 4485/2017.

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος κάθε Απρίλιο ή/και Νοέμβριο, οι θέσεις των υποψηφίων διδασκόντων μπορούν να καλυφθούν:

A. είτε με προκήρυξη ή πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος του Τμήματος, η οποία **δημοσιοποιείται δια του ημερησίου τύπου και αναρτάται ηλεκτρονικά στον διαδικτυακό τόπο του Τμήματος.**

Τον Μάρτιο και τον Οκτώβριο κάθε ακαδημαϊκού έτους, τα μέλη του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος καταθέτουν για έγκριση στη Συνέλευση του Τμήματος τα πεδία έρευνας, στα οποία προτείνουν να εκπονηθούν ΔΔ. Ακολουθεί διαδικασία προκήρυξης θέσεων στα προτεινόμενα ερευνητικά πεδία.

B. είτε κατόπιν αίτησης του ενδιαφερόμενου/της ενδιαφερόμενης για εκπόνηση ΔΔ μετά από επαφή με μέλος ΔΕΠ του Τμήματος.

Και στις δύο περιπτώσεις, τον Απρίλιο ή/και το Νοέμβριο κάθε ακαδημαϊκού έτους, ο/η ενδιαφερόμενος/η υποβάλλει τη σχετική αίτηση στη Γραμματεία του Τμήματος, στην οποία αναφέρεται:

- I. ο προτεινόμενος τίτλος,
- II. το πεδίο έρευνας,
- III. η προτεινόμενη γλώσσα υποβολής του προτεινόμενου τίτλου και εκπόνησης της ΔΔ, η οποία μπορεί να είναι άλλη από την ελληνική,
- IV. ο/η προτεινόμενος/νη επιβλέπων/ουσα (μόνο στην περίπτωση B).

Για την επιλογή υποψηφίων από προκήρυξη (περίπτωση A) η αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από:

- I. από αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα του/της υποψηφίου/ας,
- II. αντίγραφο Πτυχίου,
- III. αντίγραφο Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (συναφές με το πεδίο έρευνας. Όταν ο μεταπτυχιακός τίτλος προέρχεται από Πανεπιστήμιο Εξωτερικού, θα πρέπει να συνοδεύεται με επίσημη αναγνώριση από το ΔΟΑΤΑΠ),
- IV. πιστοποιητικά αναλυτικής βαθμολογίας Πτυχίου και Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης,
- V. τεκμηριωμένη άριστη γνώση μίας ξένης γλώσσας (επίπεδο Γ2), κατά προτίμηση της αγγλικής.
- VI. επιστημονικές δημοσιεύσεις
- VII. δύο συστατικές επιστολές από μέλη ΔΕΠ (τα έντυπα των συστατικών επιστολών παραλαμβάνονται από τη Γραμματεία του Τμήματος)

Οι υποψήφιοι που θα επιλεγούν υποχρεούνται να καταθέσουν **προσχέδιο ΔΔ** (σύμφωνα με το σχετικό οδηγό υποβολής).

Για την επιλογή υποψηφίων ύστερα από επαφή με μέλος ΔΕΠ του Τμήματος (περίπτωση B) η αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από:

- I. αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα του/της υποψηφίου/ας,

- II. προσχέδιο ΔΔ (σύμφωνα με τον οδηγό υποβολής)
- III. αντίγραφο Πτυχίου,
- IV. αντίγραφο Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (συναφές με το πεδίο έρευνας. Όταν ο μεταπτυχιακός τίτλος προέρχεται από Πανεπιστήμιο Εξωτερικού, θα πρέπει να συνοδεύεται με επίσημη αναγνώριση από το ΔΟΑΤΑΠ),
- V. πιστοποιητικά αναλυτικής βαθμολογίας Πτυχίου και Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης,
- VI. τεκμηριωμένη άριστη γνώση μίας ξένης γλώσσας (επίπεδο Γ2), κατά προτίμηση της αγγλικής.

Ουσιαστικά Προσόντα - Κριτήρια Αξιολόγησης

Για την επιλογή υποψηφίων από προκήρυξη (περίπτωση Α) τα κριτήρια είναι τα ακόλουθα:

1. βαθμός πρώτου Πτυχίου (βαρύτητα 20%). Το ποσοστό αυτό επιμερίζεται σε 10% στο γενικό βαθμό Πτυχίου και σε 10% στο βαθμό των συναφών με την προκήρυξη της θέσης μαθημάτων,
2. βαθμός Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (μόνο σε συναφές γνωστικό αντικείμενο με την προκήρυξη) (βαρύτητα 20%),
3. αποδεδειγμένη καλή γνώση μίας δεύτερης γλώσσας (επίπεδο B2) πέραν της πρώτης (βαρύτητα 5%),
4. η ικανότητα που διαθέτει ο υποψήφιος και η προοπτική του για την πραγματοποίηση έρευνας. Η ερευνητική ικανότητα αποδεικνύεται πρωτίστως με δημοσιεύσεις σε έγκυρα επιστημονικά περιοδικά, συμμετοχή με εισήγηση σε συνέδρια με κριτές και, δευτερευόντως, με αποδεικτικά συμμετοχής σε ερευνητικά προγράμματα (βαρύτητα 25%),
5. αποδεδειγμένη επαγγελματική εμπειρία συναφής με την προκηρυσσόμενη θέση (βαρύτητα 10%), και
6. συνέντευξη του υποψηφίου (βαρύτητα 20%).

Για την επιλογή υποψηφίων ύστερα από επαφή με μέλος ΔΕΠ του Τμήματος (περίπτωση Β) τα κριτήρια είναι τα ακόλουθα:

1. η ικανότητα που διαθέτει ο υποψήφιος και η προοπτική του για την πραγματοποίηση έρευνας όπως αυτή τεκμηριώνεται από το βιογραφικό σημείωμα του υποψηφίου.
2. θεμελίωση μίας αρχικής ολοκληρωμένης ερευνητικής πρότασης, όπως αυτή φαίνεται από το προσχέδιο ΔΔ

Μετά την λήξη ημερομηνίας υποβολής αιτήσεων των υποψηφιοτήτων, τον Μάιο ή/και το Δεκέμβριο, η Συνέλευση του Τμήματος, με βάση τη συνάφεια του ερευνητικού αντικειμένου στο οποίο ο υποψήφιος ενδιαφέρεται να εκπονήσει ΔΔ, ορίζει **Τριμελείς Εξεταστικές Επιτροπές** (εφεξής 3ΕΕ) από μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, ανά κατηγορία αιτήσεων. Η κάθε 3ΕΕ εξετάζει τις υποβληθείσες αιτήσεις και τα συνυποβαλλόμενα δικαιολογητικά και καλεί σε συνέντευξη τον/την υποψήφιο/α.

Κατόπιν, η κάθε 3ΕΕ υποβάλει στη Συνέλευση του Τμήματος αναλυτικό υπόμνημα, στο οποίο αναγράφονται οι λόγοι για τους οποίους ο/η υποψήφιος/α πληροί ή δεν πληροί τις προϋποθέσεις προκειμένου να γίνει δεκτός/η. Επιπρόσθετα, προτείνει τον/την επιβλέποντα/ουσα, **εφόσον αυτός/η δεν έχει προταθεί από τον/την υποψήφιο/α.**

Η Συνέλευση του Τμήματος, σε συνεδρίασή της **που πραγματοποιείται στα τέλη κάθε Ιουνίου και Δεκεμβρίου**, συνεκτιμώντας το υπόμνημα της 3ΕΕ, εγκρίνει ή απορρίπτει αιτιολογημένα την αίτηση του/της υποψηφίου/ας. Στην εγκριτική απόφαση της Συνέλευσης ορίζεται ο/η επιβλέπωντας/ουσα και τα υπόλοιπα δύο μέλη της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής (3ΣΕ) και η γλώσσα εκπόνησης και συγγραφής της ΔΔ. Στην ίδια απόφαση, η Συνέλευση δύναται να καθορίσει ως προϋπόθεση για την εκπόνηση της ΔΔ του/της υποψηφίου, την παράλληλη επιτυχή παρακολούθηση μαθήματος/ων ή άλλες συναφείς με την επιστημονική έρευνα υποχρεώσεις. **Ο χρόνος παρακολούθησης των μαθημάτων υπολογίζεται στον ελάχιστο χρόνο για την απόκτηση διδακτορικού διπλώματος.**

Εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών, η 3ΣΕ οφείλει να καταθέσει το θέμα της ΔΔ στη Συνέλευση του Τμήματος. Υπάρχει η δυνατότητα μεταγενέστερης ειδικότερης αναδιατύπωσης του θέματος της ΔΔ, ύστερα από αίτηση του ίδιου ή τεκμηριωμένη εισήγηση της 3ΣΕ η οποία επικυρώνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Στην περίπτωση αυτή, ο ΥΔ μπορεί να υποστηρίξει τη ΔΔ μόνο μετά την παρέλευση δεκαοκτώ (18) μηνών από την αναδιατύπωση του θέματος.

Άρθρο 4 Χρονική διάρκεια

Η χρονική διάρκεια για την απόκτηση του Διδακτορικού Διπλώματος είναι τουλάχιστον τρία (3) πλήρη ημερολογιακά έτη από την ημερομηνία ορισμού της 3ΣΕ.

Ο μέγιστος χρόνος εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής ορίζεται στα έξι (6) πλήρη ημερολογιακά έτη από την ημερομηνία ορισμού της 3ΣΕ. Ο παραπάνω χρόνος δύναται να παραταθεί έως δύο (2) επιπλέον έτη, μετά από αίτηση του υποψηφίου και τεκμηριωμένη απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Η πάροδος και του χρόνου παράτασης συνεπάγεται την απώλεια της ιδιότητας του/της ΥΔ σύμφωνα με το άρθρο 15 του παρόντος κανονισμού.

Ο/η ΥΔ μπορεί να αιτηθεί αναστολής ενός (1) πλήρους ημερολογιακού έτους με αίτησή του/της, η οποία συνοδεύεται με επαρκώς αιτιολογημένη εισήγηση της 3ΣΕ και εγκρίνεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Κατά τη διάρκεια της αναστολής αίρεται η ιδιότητά του/της ΥΔ και τα εξ' αυτής απορρέοντα δικαιώματα. Ο χρόνος της αναστολής δεν προσμετράται στο μέγιστο συνολικό χρόνο εκπόνησης της ΔΔ.

Άρθρο 5 Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών (ΠΔΣ)

Το ΠΔΣ είναι πλήρους φοίτησης. Η ολοκλήρωση των σπουδών για την απόκτηση του ΔΔ περιλαμβάνει δύο χρονικές περιόδους και την περίοδο ολοκλήρωσης:

- α.** Η πρώτη περίοδος σπουδών διαρκεί ένα (1) τουλάχιστον ακαδημαϊκό έτος και δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Στην περίοδο αυτή ο ΥΔ υποχρεούται να παρακολουθήσει μαθήματα εφόσον έχουν ορισθεί από τη Συνέλευση του Τμήματος ύστερα από εισήγηση της 3ΣΕ. Τα μαθήματα αυτά μπορεί να είναι από το Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών του ΤΕΠΑΕ, εάν ο ΥΔ προέρχεται από σπουδές σε διαφορετικό γνωστικό αντικείμενο ή/και από τα Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών, τόσο του Τμήματος όσο και άλλων Τμημάτων του ΑΠΘ.

Στη φάση αυτή, ο ΥΔ προετοιμάζεται στην περιοχή του ευρύτερου γνωστικού αντικειμένου στο οποίο εντάσσεται και το θέμα της ΔΔ, πραγματοποιεί την επισκόπηση γενικής και ειδικής με το αντικείμενό του βιβλιογραφίας, την οποία παρουσιάζει στο τέλος της φάσης σε ειδικές συναντήσεις ΥΔ που οργανώνονται από οριζόμενες από τη Συνέλευση επιτροπές των επιβλεπόντων καθηγητών. Υπεύθυνη για την αξιολόγηση της εργασίας (επισκόπησης) αυτής είναι η 3ΣΕ, η οποία ενημερώνει εγγράφως τη Συνέλευση για την ολοκλήρωση της πρώτης φάσης.

- β.** Η δεύτερη περίοδος σπουδών διαρκεί τέσσερα (4) τουλάχιστον ακαδημαϊκά εξάμηνα. Κατά την περίοδο αυτή, ο ΥΔ ολοκληρώνει και οριστικοποιεί την ερευνητική πρόταση και προετοιμάζει ή και υλοποιεί την προτεινόμενη έρευνα.

Με την ολοκλήρωση της φάσης αυτής ο ΥΔ θα πρέπει να έχει παρουσιάσει τη βιβλιογραφική επισκόπηση και το ερευνητικό μεθοδολογικό σχέδιο για την έρευνα, και πιθανά αποτελέσματα, της ΔΔ στις ειδικές συναντήσεις ΥΔ.

Επίσης, κατά τη διάρκεια της φάσης αυτής ο ΥΔ οφείλει να έχει συμμετοχή σε ελληνικά και διεθνή συνέδρια με κριτές και πριν από την ολοκλήρωση της ΔΔ να έχει μία (1) τουλάχιστον δημοσίευση με θέμα που προέρχεται από τη Διατριβή του σε έγκριτο διεθνές ή ελληνικό περιοδικό (με σύστημα κριτών) ή σε Πρακτικά Συνεδρίου (με σύστημα κριτών). Η ερευνητική δραστηριότητα του ΥΔ περιγράφεται στις ετήσιες εκθέσεις προόδου που συντάσσονται από την 3ΣΕ και κατατίθενται προς τη Συνέλευση.

Με την ολοκλήρωση της Β' φάσης ο ΥΔ οφείλει να έχει ολοκληρώσει την της έρευνα και τη συγγραφή της ΔΔ. Μέχρι το τέλος της φάσης αυτής μπορεί να ζητήσει παράταση του χρόνου της ΥΔ σύμφωνα με το άρθρο 4 του παρόντος Εσωτερικού Κανονισμού

Εάν κατά τη διάρκεια της εκπόνησης της ΔΔ ο ΥΔ δεν έχει ικανοποιητική πρόοδο για δύο συνεχή ακαδημαϊκά έτη και αφού έχει λάβει τη σχετική προειδοποίηση (με δύο αρνητικές εκθέσεις προόδου), η Συνέλευση αποφασίζει τη διαγραφή του από το Διδακτορικό Πρόγραμμα μετά από σχετική εισήγηση της 3ΣΕ., σύμφωνα με το άρθρο 15 του παρόντος Κανονισμού.

Άρθρο 6 Δικαιώματα και Υποχρεώσεις Υποψηφίων Διδακτόρων

6.1. Δικαιώματα / Παροχές

Οι Διδακτορικές Σπουδές προσφέρονται δωρεάν.

Οι ΥΔ για πέντε (5) έτη από την ημερομηνία από την πρώτη εγγραφή τους, διατηρούν πλήρη τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται και για τους/τις μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες του δεύτερου κύκλου σπουδών. Ενδεικτικά αναφέρονται: τεχνολογική και οικονομική υποστήριξη, βραβεία, υποτροφίες, φοιτητική μέριμνα, εκπροσώπηση σε συλλογικά όργανα, κλπ.

Επιπλέον, οι ΥΔ διατηρούν δικαιώματα πρόσβασης, δανεισμού και χρήσης των ηλεκτρονικών υπηρεσιών των πανεπιστημιακών βιβλιοθηκών μέχρι και πέντε (5) έτη μετά την ολοκλήρωση της διδακτορικής τους διατριβής.

6.2. Υποχρεώσεις

Ο/Η ΥΔ έχει υποχρέωση **ανανέωσης της εγγραφής** του/της κάθε ακαδημαϊκό έτος.

Ο/Η ΥΔ, κάθε έτος, σε ημερομηνία και τόπο που ορίζεται από τη Συνέλευση του οικείου Τμήματος παρουσιάζει **προφορικά** και υποβάλλει εγγράφως στην 3ΣΕ **αναλυτικό υπόμνημα για την πρόοδο της διδακτορικής του διατριβής**.

Στο αναλυτικό υπόμνημα αναφέρονται τα πεπραγμένα της ερευνητικής, διδακτικής ή άλλης δραστηριότητας του κατά το προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος καθώς και ο σχεδιασμός του επόμενου έτους.

Αντίγραφο του υπομνήματος, καθώς και σχόλια επ' αυτού από τον/την επιβλέποντα/ουσα ή την 3ΣΕ και των εκθέσεων προόδου, καταχωρίζονται στον ατομικό φάκελο του/της υποψηφίου/ας διδάκτορα, αφού προηγουμένως συνυπογράψουν τα μέλη της 3ΣΕ.

α. Οι ΥΔ προσφέρουν υποστήριξη σε ερευνητικές δραστηριότητες του Τμήματος ή/και του οικείου Τομέα, στις επιτηρήσεις στην εξεταστική περίοδο του Τμήματος και στη διοργάνωση Συνεδρίων.

Πλημμελή εφαρμογή των όσων ορίζονται παραπάνω μπορεί να αποτελέσει αιτία διαγραφής του ΥΔ από το Διδακτορικό Πρόγραμμα, σύμφωνα με το άρθρο 15 του παρόντος Εσωτερικού Κανονισμού.

Άρθρο 7 Συμμετοχή ΥΔ στην εκπαιδευτική διαδικασία

Με απόφαση Συνέλευσης του Τμήματος και κοινή απόφαση των Υπουργείων Παιδείας και Οικονομικών μπορεί να ανατίθεται σε υποψήφιους/ες διδάκτορες η επικουρία μελών ΔΕΠ του Τμήματος σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο με ωριαία αντιμισθία, η οποία επιβαρύνει τον τακτικό προϋπολογισμό του Ιδρύματος.

Άρθρο 8 Επίβλεψη ΔΔ

1. Δικαίωμα επίβλεψης ΔΔ έχουν τα μέλη ΔΕΠ (καθηγητής α΄ βαθμίδας, αναπληρωτής καθηγητής και επίκουρος καθηγητής) του οικείου ή άλλου ΑΕΙ ή ερευνητές Α΄, Β΄ ή Γ΄ βαθμίδας από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13Α του Ν.4310/2014 συμπεριλαμβανομένων των ερευνητικών κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών.

2. Η Συνέλευση του οικείου Τμήματος αναθέτει στον/στην προτεινόμενο/η επιβλέποντα/ουσα, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 38 του Ν.45485/2017 ο/η οποίος/α θα πρέπει να έχει, κατά την τελευταία πενταετία, δημοσιεύσεις σε συναφή γνωστική περιοχή του προτεινόμενου διδακτορικού σε έγκριτα περιοδικά (με σύστημα κριτών) και συνέδρια (με σύστημα κριτών), την επίβλεψη της ΔΔ και ορίζει 3ΣΕ, με αρμοδιότητα να πλαισιώνει και να υποστηρίζει την εκπόνηση και συγγραφή της.

3. Ο μέγιστος αριθμός ΔΔ που επιβλέπει ένα μέλος ΔΕΠ ορίζεται σε 5. Ο αριθμός αυτός δύναται να επανεξετάζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος.

4. Στην 3ΣΕ μετέχουν ως μέλη, ο/η επιβλέπων/ουσα και δύο ακόμη μέλη ΔΕΠ (καθηγητής α΄ βαθμίδας, αναπληρωτής καθηγητής και επίκουρος καθηγητής) από το οικείο ή άλλο ΑΕΙ ή καθηγητές αναγνωρισμένων ως ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, ή ερευνητές των βαθμίδων Α΄, Β΄ ή Γ΄ από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13Α του Ν.4310/2014, συμπεριλαμβανομένων των ερευνητικών κέντρων της Ακαδημίας

Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών ή από αναγνωρισμένα ερευνητικά κέντρα ή ινστιτούτα της αλλοδαπής και έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με την υπό κρίση Διδακτορική Διατριβή.

Στην 3ΣΕ μετέχει τουλάχιστον ένα (1) μέλος ΔΕΠ από τις τρεις πρώτες βαθμίδες του Τμήματος.

Ως μέλη της 3ΣΕ είναι δυνατόν να ορίζονται και μέλη ΔΕΠ τα οποία είναι σε άδεια.

5. Αν για οποιονδήποτε λόγο ο/η επιβλέπων/ουσα εκλείψει ή διαπιστωμένα αδυνατεί να τελέσει χρέη επιβλέποντος/σας για μεγάλο χρονικό διάστημα, η Συνέλευση του οικείου Τμήματος, εκτιμώντας τις περιστάσεις, αναθέτει σε άλλον/η την επίβλεψη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στις προηγούμενες παραγράφους, κατόπιν αίτησης του/της ΥΔ και σύμφωνης γνώμης του/της νέου/ας προτεινόμενου/ης επιβλέποντος/ας. Σε διαφορετική περίπτωση, ένα από τα άλλα δύο (2) μέλη της 3ΣΕ αναλαμβάνουν χρέη επιβλέποντος/ας, ακόμη και καθ' υπέρβαση του μέγιστου αριθμού υποψήφιων διδακτόρων.

6. Αν ο/η αρχικός/η επιβλέπων/ουσα μετακινηθεί σε άλλο ΑΕΙ ή Τμήμα ΑΕΙ ή συνταξιοδοτηθεί, συνεχίζει να τελεί χρέη επιβλέποντος/ουσας των ΔΔ που έχει αναλάβει, και ο τίτλος απονέμεται από το ΔΕΠ, στο οποίο ανήκει το Τμήμα, όπου ξεκίνησε η εκπόνηση της Διδακτορικής Διατριβής.

7. Τα μέλη της 3ΣΕ έχουν την ευθύνη της προόδου του ΥΔ και συντάσσουν έκθεση προόδου σε ετήσια βάση την οποία υποβάλουν στη Συνέλευση του Τμήματος.

8. Το όνομα του/της ΥΔ, ο τίτλος και μία σύντομη περίληψη της ΔΔ, το όνομα του/της επιβλέποντος/ουσας και των άλλων μελών της 3ΣΕ πρέπει να αναρτώνται στον διαδικτυακό τόπο του Ιδρύματος, στην ελληνική και αγγλική γλώσσα.

Άρθρο 9 Εκπόνηση Διδακτορικών Διατριβών με Συνεπίβλεψη

Το Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης της Παιδαγωγικής Σχολής του ΑΠΘ είναι δυνατό να συνεργάζεται σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 43 παρ.3 του Ν.4485/2017:

α) με Τμήματα ΔΕΠ, ερευνητικά κέντρα και ινστιτούτα του άρθρου 13^Α του Ν.4310/2014, συμπεριλαμβανομένων των ερευνητικών κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, για την εκπόνηση διατριβών με συνεπίβλεψη. Τα σχετικά με τη διαδικασία εκπόνησης, χορήγησης ενιαίου ή χωριστού τίτλου κ.α., προβλέπονται στο οικείο Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας που καταρτίζεται.

β) με αναγνωρισμένα ως ομοταγή Ιδρύματα ή ερευνητικά κέντρα και ινστιτούτα της αλλοδαπής για την εκπόνηση διατριβών με συνεπίβλεψη. Τα σχετικά με τη διαδικασία εκπόνησης, χορήγησης ενιαίου ή χωριστού τίτλου κ.α., προβλέπονται στο οικείο Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας που καταρτίζεται σύμφωνα με όσα ορίζει σχετική απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 10 Επιμερισμός των ΥΔ σε Τομείς του Τμήματος / Υπότροφοι

Ο αριθμός των υποψηφίων διδασκόντων και η κατανομή / επιμερισμός στους Τομείς, καθορίζεται από τις προτεραιότητες, τις ανάγκες και δυνατότητες του Τμήματος ανά τριετία.

Οι ΥΔ υπότροφοι του Ι.Κ.Υ. ή συμμετέχοντες σε προγράμματα που υποστηρίζουν την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής δεν προσμετρούνται στον συνολικό αριθμό υποψηφίων. Σε κάθε περίπτωση, οι προαναφερθέντες υποψήφιοι διδάκτορες ακολουθούν σε όλη τη διαδικασία του Διδακτορικού Προγράμματος τις απαιτήσεις του παρόντος εσωτερικού κανονισμού

Άρθρο 11 Συγγραφή, υποστήριξη και αξιολόγηση της ΔΔ

Μετά την ολοκλήρωση της συγγραφής της Διδακτορικής Διατριβής ο/η ΥΔ υποβάλλει αίτηση στην 3ΣΕ, δια της Γραμματείας του οικείου Τμήματος, για δημόσια υποστήριξη και αξιολόγησή της.

Η 3ΣΕ, αποφασίζει την έγκριση ή την αιτιολογημένη απόρριψη της αίτησης. Εφόσον αυτή εγκριθεί, συντάσσει αναλυτική Εισηγητική Έκθεση. Στην Εισηγητική Έκθεση καταγράφεται η ολοκλήρωση της εκπόνησης της ΔΔ και προτείνεται ο ορισμός Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής (7ΕΕ) για τον/την υποψήφιο/α διδάκτορα. Εάν η 3ΣΕ δεν εγκρίνει την αίτηση του/της ΥΔ, του/της δίνει αναλυτικά επιστημονικές παρατηρήσεις – βελτιώσεις καθώς και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης.

Η Συνέλευση του Τμήματος, μετά την κατάθεση θετικής Εισηγητικής Έκθεσης της 3ΣΕ, ορίζει 7ΕΕ για την αξιολόγηση της ΔΔ του/της ΥΔ. Σε αυτή μετέχουν τα μέλη της 3ΣΕ και τέσσερα επιπλέον μέλη που πληρούν τα κριτήρια του άρθρου 39 παρ.2 δεύτερο εδάφιο του Ν.4485/2017 και έχουν την ίδια ή συναφή ειδικότητα με τον επιστημονικό πεδίο της Διδακτορικής Διατριβής.

Προκειμένου να συγκροτηθεί η 7ΕΕ, τα αφυπηρητήσαντα μέλη της 3ΣΕ αντικαθίστανται από νέα μέλη που πληρούν τα κριτήρια του άρθρου 39 παρ.2 δεύτερο εδάφιο του Ν.4485/2017. Τα αφυπηρητήσαντα μέλη δικαιούνται να παρευρεθούν στη διαδικασία δημόσιας παρουσίασης και αξιολόγησης με δικαίωμα λόγου, χωρίς όμως δικαίωμα ψήφου.

Μέλη ΔΕΠ τα οποία βρίσκονται σε άδεια (εκπαιδευτική ή άλλη), δύνανται να συμμετέχουν ως μέλη της 7ΕΕ.

Ο ΥΔ υποβάλλει αντίγραφο της ΔΔ απευθείας στα μέλη της 7ΕΕ σε έντυπη ή/και ηλεκτρονική μορφή.

Η ημερομηνία, ο χρόνος και ο τόπος της δημόσιας υποστήριξης της ΔΔ ορίζεται από την 7ΕΕ και ανακοινώνεται δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημερομηνία της δημόσιας υποστήριξης.

Η ΔΔ υποστηρίζεται από τον/την ΥΔ δημόσια, περίπου **επί ημίωρο**, ενώπιον της 7ΕΕ. Η διαδικασία της δημόσιας υποστήριξης προϋποθέτει τη φυσική παρουσία τουλάχιστον των τεσσάρων (4) μελών της 7ΕΕ, ενώ τα λοιπά μέλη μπορούν να συμμετέχουν και μέσω τηλεδιάσκεψης.

Ο/Η ΥΔ επίσης απαντά στις ερωτήσεις των μελών της 7ΕΕ. Με τη σύμφωνη γνώμη της 7ΕΕ είναι δυνατό να υποβληθούν ερωτήσεις και από το ακροατήριο. Η όλη διαδικασία δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τις δυο (2) ώρες.

Στη συνέχεια ο/η ΥΔ αποχωρεί και η 7ΕΕ συνεδριάζει χωρίς την παρουσία τρίτων, κρίνει τη διατριβή ως προς την ποιότητα, την πληρότητα, την πρωτότυπη σκέψη και την συμβολή της στην επιστήμη, την επάρκεια του ΥΔ στον επιστημονικό κλάδο όπου ανήκει το γνωστικό αντικείμενο της ΔΔ και με βάση αυτά τα κριτήρια διατυπώνει την τελική της κρίση και τη βαθμολογεί.

Η έγκριση και βαθμολόγηση βεβαιώνεται με σχετικό Πρακτικό. Η ΔΔ εγκρίνεται με πλειοψηφία τουλάχιστον πέντε (5) μελών της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής. Σε περίπτωση ισοψηφίας η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται. Αν και κατά την επαναληπτική ψηφοφορία, υπάρξει ισοψηφία, **υπερισχύει η ψήφος του/της επιβλέποντα/ουσας της ΔΔ.**

Ο/Η ΥΔ υποχρεούται να πραγματοποιήσει τυχόν υποδεικνυόμενες από την 7ΕΕ βελτιώσεις, την ευθύνη για την ολοκλήρωση των οποίων έχει η 3ΣΕ.

Το Πρακτικό **υπογράφεται** από όλα τα **συμμετέχοντα** στη διαδικασία της αξιολόγησης της διατριβής μέλη της 7ΕΕ και διαβιβάζεται δια της Γραμματείας, στη Συνέλευση του Οικείου Τμήματος. Σε περίπτωση κατά την οποία το Πρακτικό φέρει υπογραφές τεσσάρων μελών της Επταμελούς Επιτροπής και πέμπτο μέλος έχει υπογράψει την Εισηγητική Έκθεση, ο τίτλος θεωρείται ότι έχει χορηγηθεί εγκύρως (Ν. 4186/2013, άρθρο 39, παρ. 18).

Η εγκριθείσα ΔΔ βαθμολογείται με την ακόλουθη κλίμακα:

- Άριστα με διάκριση (σε όλως εξαιρετικές περιπτώσεις και μόνο με ομόφωνη απόφαση της 7ΕΕ)
- Άριστα
- Λίαν Καλώς
- Καλώς

Άρθρο 11 Αναγόρευση και Καθομολόγηση Διδακτόρων

Η Συνέλευση του Τμήματος αναγορεύει και καθομολογεί τον/την ΥΔ σε δημόσια Συνεδρίαση του Τμήματος, παρουσία του/της ΥΔ. Ο/Η Πρόεδρος του Τμήματος θέτει υπόψη του Σώματος το Πρακτικό, που πιστοποιεί την επιτυχή ολοκλήρωση της διαδικασίας προφορικής παρουσίασης και αξιολόγησης της ΔΔ και ακολουθεί η αναγόρευση και καθομολόγηση του/της υποψηφίου/ας σε Διδάκτορα του Τμήματος. Στη Συνεδρίαση παρίσταται ο/η Πρύτανης ή ο/η Αντιπρύτανης, ενώ μπορεί να παρίσταται και ο/η Κοσμήτορας.

Η τελετή αναγόρευσης και καθομολόγησης, καθώς και ο τύπος του Διδακτορικού Διπλώματος του/της Διδάκτορος ακολουθεί τα Πρότυπα σχετικών Αποφάσεων της Συγκλήτου ΑΠΘ.

Η τελετή διενεργείται τρεις (3) φορές ανά ακαδημαϊκό έτος και σε πολυπληθή Τμήματα μέχρι πέντε (5) φορές.

Ο/Η ΥΔ πριν από την αναγόρευση και καθομολόγηση του/της από την Συνέλευση του Τμήματος, μπορεί να αιτηθεί χορήγηση Βεβαίωσης Επιτυχούς Αποπεράτωσης.

Στον/Στην Διδάκτορα χορηγείται Αντίγραφο Διδακτορικού Διπλώματος. Το Διδακτορικό Δίπλωμα (μεμβράνη), υπογράφεται από τον/την Πρύτανη, τον/την Πρόεδρο και τον/την Προϊστάμενο/η Γραμματείας του Τμήματος και φέρει τη σφραγίδα του ΑΠΘ.

Ο/Η ΥΔ οφείλει να ακολουθήσει μία σειρά ενεργειών σύμφωνα με τις οδηγίες του Ιδρύματος για την αναγόρευσή του/της ως Διδάκτορα. Για το λόγο αυτό, πρέπει εγκαίρως να απευθυνθεί στη Γραμματεία του Τμήματος.

Άρθρο 13 Τύπος Διδακτορικού Διπλώματος

Ο τίτλος του Διδακτορικού Διπλώματος είναι δημόσιο έγγραφο και απονέμεται σε ένα από τα γνωστικά αντικείμενα του οικείου Τμήματος στο οποίο εκπονείται η ΔΔ.

Ο τύπος του Διδακτορικού Διπλώματος ορίζεται με απόφαση της Συγκλήτου του Α.Π.Θ..

Το Διδακτορικό Δίπλωμα υπογράφεται από τον/την Πρύτανη/ι, τον/την Πρόεδρο και τον/την Προϊστάμενο/η του οικείου Τμήματος.

Επιπλέον του τίτλου του Διδακτορικού Διπλώματος, χορηγείται παράρτημα διπλώματος.

Άρθρο 14 Λογοκλοπή

Καταθέτοντας οποιαδήποτε ΔΔ, ο/η ΥΔ υποχρεούται να αναφέρει αν χρησιμοποίησε το έργο και τις απόψεις άλλων.

Η αντιγραφή θεωρείται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα. Λογοκλοπή θεωρείται η αντιγραφή εργασίας κάποιου/ας άλλου/ης, καθώς και η χρησιμοποίηση εργασίας άλλου/ης - δημοσιευμένης ή μη- χωρίς τη δέουσα αναφορά. Η παράθεση οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, ακόμη και από μελέτες του/της ιδίου/ας του/της ΥΔ, χωρίς σχετική αναφορά, μπορεί να στοιχειοθετήσει απόφαση της Συνέλευσης του οικείου Τμήματος για διαγραφή του/της.

Στις παραπάνω περιπτώσεις -και μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του/της επιβλέποντος/σας καθηγητή/τριας- η Συνέλευση του οικείου Τμήματος μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή του/της υποψηφίου/ας.

Άρθρο 15: Λόγοι Διαγραφής

Όποιος /όποια ΥΔ δεν συμμορφώνεται με όσα ο παρών κανονισμός ορίζει, θεωρείται ότι παραβιάζει τα απαιτούμενα για την ολοκλήρωση της διαδικασίας απόκτησης Διδακτορικού Διπλώματος και η Συνέλευση του Τμήματος μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή του/της μετά από αιτιολογημένη εισήγηση της 3ΣΕ. Η 3ΣΕ οφείλει να επισημάνει στον/ην ΥΔ την πλημμελή εφαρμογή των όσων ορίζονται παραπάνω, προτού προβεί στην εισήγηση διαγραφής.

Πιο συγκεκριμένα η 3ΣΕ μπορεί εισηγηθεί τη διαγραφή του/της ΥΔ εάν:

Α. Παρέλθει ο χρόνος εκπόνησης της ΔΔ, συμπεριλαμβανομένων και των ετών παράτασης

Β Εάν κατά τη διάρκεια της εκπόνησης της ΔΔ ο ΥΔ δεν έχει ικανοποιητική πρόοδο για δύο συνεχή ακαδημαϊκά έτη και αφού έχει λάβει τη σχετική προειδοποίηση (με δύο αρνητικές

εκθέσεις προόδου).

Γ. Ο/Η ΥΔ δεν τηρεί τις υποχρεώσεις του/της, όπως ορίζονται στο άρθρο 6 παράγραφος 2 στον παρόντα κανονισμό, και αφού η 3ΣΕ του έχει επισημάνει την πλημμελή εφαρμογή των υποχρεώσεών του.

Δ. Η συμπεριφορά του/της ΥΔ προσβάλλει την ακαδημαϊκή δεοντολογία, π.χ. λογοκλοπή.

Ε. Ο/Η ίδιος/α ΥΔ ζητήσει με αίτησή του, μέσω της Γραμματείας του Τμήματος, τη διαγραφή του από το Διδακτορικό Πρόγραμμα.

Άρθρο 16 Μεταβατικές διατάξεις

Όλοι/ες οι ΥΔ του Τμήματος Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης μετά την έγκριση του παρόντος, εντάσσονται στις διατάξεις του Ν.4485/2017 και στον παρόντα Κανονισμό.

Όσοι/ες υποψήφιοι/ες διδάκτορες του Τμήματος έχουν υπερβεί την ανώτατη διάρκεια εκπόνησης διδακτορικής διατριβής, όπως θα ορισθεί στον οικείο κανονισμό ή θα ορισθεί ενιαία από Σύγκλητο, υποχρεούνται στην ολοκλήρωσή της εντός διετίας.

Ο παρών εσωτερικός κανονισμός είναι δυνατόν να συμπληρώνεται, τροποποιείται και να καταργείται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος και έγκριση από τη Σύγκλητο του ΑΠΘ.